

عنوان مقاله:

ساختار معماری و شهرسازی دوره پهلوی اول و دوم

محل انتشار:

دومین کنفرانس بین المللی معماری، عمران، شهرسازی، محیط زیست و افق های هنر اسلامی در بیانیه گام دوم انقلاب (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

زهرا نصرتی - دانشجوی کارشناسی ارشد طراحی شهری، واحد اردبیل، دانشگاه آزاد اسلامی، اردبیل، ایران

فرزاد زربخش - گروه معماری، واحد اردبیل، دانشگاه آزاد اسلامی، اردبیل، ایران

غلامرضا مختاری اصل - دانشجوی کارشناسی ارشد طراحی شهری، واحد اردبیل، دانشگاه آزاد اسلامی، اردبیل، ایران

خلاصه مقاله:

با تغییر حکومت و شروع دوره ی پهلوی اول در سال ۱۳۰۴ خورشیدی شهرسازی ایران نیز دستخوش تحول گردید و با الهام از اندیشه های شهرسازی اروپا و اشاعه ی سبک بین المللی شهرسازی ایران نیز به سمت مدرن شدن پیش رفت. در دوره ی پهلوی اول مفهوم شهر نوین در مقابل شهر سنتی ایرانی تغییر کرد؛ تخریب بافت سنتی، تشویق به شیوه ی زندگی به سبک غربی، تبدیل بازار سنتی تولیدی به بازار مصرفی، تغییر کاربری میادین به مکانی صرفا برای عبور و مرور، ایجاد طبقات شهری، توسعه ی نابرابر محلات و تبدیل شهر به عنوان نماد حکومت از نتایج شهرسازی نوین در این دوره بود. دوره ی بعدی نیز از تأثیرات این اقدامات بی بهره نماند. افزایش صنعت در کشور و اعمال نقش صنعتی به برخی از شهرها در دوره پهلوی دوم، سبب کاهش روز افزون نقش کشاورزی، خالی شدن روستاها و افزایش شدید شهرنشینی شد. این پژوهش با هدف بررسی معماری و شهرسازی دوره پهلوی اول و دوم با روش توصیفی- تحلیلی و استفاده از منابع کتابخانه ای و اسنادی انجام شده است. بدین صورت که ابتدا عناصر و ویژگی های شهرسازی و معماری در دوره پهلوی (اول و دوم) استخراج شده است سپس عوامل خارجی مؤثر بر این مقوله ها این دوره استخراج شده و در نهایت یافته ها با روش تحلیل محتوا، تحلیل شده است. از نتایج این پژوهش میتوان به اقدامات پهلوی اول که شامل به صلیب کشیدن خیابانها، تخریب و بازسازی محلات و بناها، تعریض گذرها و تکه تکه کردن بافتها پرداخت و در دوران پهلوی دوم نیز افزایش شهرنشینی با افزایش ساخت و سازهای غیر مجاز، افزایش حاشیه نشینی، مشکلات اجتماعی، فرهنگی و ... اشاره کرد که از تبعات صنعتی شدن ناشی از مدرنیته میباشد و در نهایت میتوان گفت که شهرسازی و معماری دوره پهلوی اول و دوم به شدت تحت تأثیر تفکرات و اقدامات اروپایی بوده به طوریکه حتی در تهیه طرحهای جامع هم آنها به عنوان مشاور نقش داشته اند.

کلمات کلیدی:

معماری، شهرسازی، پهلوی اول، پهلوی دوم.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1614325>

